

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

വിദൂര ഉവാച

ഭവേ ശീലവതാം ശ്രേഷ്ഠേ ദക്ഷോ ദുഹിത്യവത്സലഃ |
വിദ്വേഷമകരോക്തകസ്മാദനാദ്യത്യാത്മജാം സതീം || 1 ||

കസ്തം ചരാചരഗുരും നിർവൈരം ശാന്തവിഗ്രഹം |
ആത്മാരാമം കഥം ദ്വേഷ്ടി ജഗതോ ദൈവതം മഹത് || 2 ||

ഏതദാഖ്യാഹി മേ ബ്രഹ്മൻ ജാമാതുഃ ശ്വശൂരസ്യ ച |
വിദ്വേഷസ്തു യതഃ പ്രാണാംസ്തത്യജേ ദുസ്ത്യജാൻസതീ || 3 ||

മൈത്രേയ ഉവാച

പുരാ വിശ്വസൃജാം സത്രേ സമേതാഃ പരമർഷയഃ |
തഥാമരഗണാഃ സർവേ സാനുഗാ മൂനയോഽഗന്യഃ || 4 ||

തത്ര പ്രവിഷ്ടമൃഷയോ ദൃഷ്ട്വാർകമിവ രോചിഷാ |
ഭ്രാജമാനം വിതിമിരം കുർവന്തം തൻമഹത്സദഃ || 5 ||

ഉദതിഷ്ഠൻ സദസ്യാസ്തേ സ്വധിഷ്ഠേണ്യഭ്യഃ സഹാഗന്യഃ |
ഋതേ വിരിഞ്ചം ശർവം ച തദ്ഭാസാഽക്ഷിപ്തചേതസഃ || 6 ||

സദസസ്പതിഭിർദക്ഷോ ഭഗവാൻ സാധു സത്കൃതഃ |
അജം ലോകഗുരും നത്യാ നിഷസാദ തദാജ്ഞയാ || 7 ||

പ്രാങ്നിഷണ്ണം മൃഡം ദൃഷ്ട്വാ നാമൃഷ്യത്തദനാദൃതഃ |
ഉവാച വാമം ചക്ഷുർഭ്യോമഭിവീക്ഷ്യ ദഹന്നിവ || 8 ||

ശ്രൂയതാം ബ്രഹ്മർഷയോ മേ സഹദേവാഃ സഹാഗന്ധഃ |
സാധുനാം ബ്രൂവതോ വൃത്തം നാജ്ഞാനാന ച മത്സരാത് || 9 ||

അയം തു ലോകപാലാനാം യശോഘ്നോ നിരപത്രപഃ |
സദ്ഭിരാചരിതഃ പന്ഥാ യേന സ്തബ്ധേന ദൃഷിതഃ || 10 ||

ഏഷ മേ ശിഷ്യതാം പ്രാപ്തോ യൻമേ ദുഹിതുരഗ്രഹീത് |
പാണിം വിപ്രാഗ്നിമുഖതഃ സാവിത്ര്യാ ഇവ സാധുവത് || 11 ||

ഗൃഹീത്വാ മൃഗശാവാക്ഷ്യാഃ പാണിം മർകടലോചനഃ |
പ്രത്യുത്ഥാനാഭിവാദാർഹേ വാചാപ്യകൃത നോചിതം || 12 ||

ലുപ്തക്രിയായാശുചയേ മാനിനേ ഭിന്നസേതവേ |
അനിച്ഛന്നപ്യദാം ബാലാം ശൂദ്രായേവോശതീം ഗിരം || 13 ||

പ്രേതാവസേഷു ഘോരേഷു പ്രേതൈർഭൂതഗണൈർവൃതഃ |
അടത്യുന്മത്തവന്നഗോ വ്യുപ്തകേശോ ഹസൻ രുദൻ || 14 ||

ചിതാഭസ്മകൃതസ്നാനഃ പ്രേതസ്രങ്നസ്ഥിഭൂഷണഃ |
ശിവാപദേശോ ഹൃശിവോ മത്തോ മത്തജനപ്രിയഃ |
പതിഃ പ്രഥമഭൂതാനാം തഥോമാത്രാത്മകാത്മനാം || 15 ||

തസ്മാ ഉന്മാദനാമായ നഷ്ടശൗചായ ദുർഹൃദേ |
ദത്താ ബത മയാ സാധ്വീ ചോദിതേ പരമേഷ്ഠിനാ || 16 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
വിനിന്ദേവം സ ഗിരിശമപ്രതീപമവസ്ഥിതം |
ദക്ഷോഽിമാപ ഉപസ്തപ്യശ്വ ക്രുദ്ധഃ ശപ്തും പ്രചക്രമേ || 17 ||

അയം തു ദേവയജന ഇന്ദ്രോപേന്ദ്രാദിഭിർഭവഃ |
സഹ ഭാഗം ന ലഭതാം ദേവൈർദേവഗണാധമഃ || 18 ||

നിഷിധ്യമാനഃ സ സദസ്യമുഖൈ -
ർദക്ഷോ ഗിരിത്രായ വിസൃജ്യ ശാപം |
തസ്മാദ്ദിനിഷ്ക്രമ്യ വിവൃദ്ധമന്യു -
ർജഗാമ കൗരവ്യ നിജം നികേതനം || 19 ||

വിജ്ഞായ ശാപം ഗിരിശാനുഗാഗ്രണീ -
ർനന്ദീശ്വരോ രോഷകഷായദുഷിതഃ |
ദക്ഷായ ശാപം വിസസർജ ദാരുണം
യേ ചാൻവമോദംസ്തദവാച്യതാം ദ്വിജാഃ || 20 ||

യ ഏതൻമർത്യമുദ്ദിശ്യ ഭഗവത്യപ്രതിഭ്രൂഹി |
ഭ്രൂഹ്യത്യജ്ഞഃ പൃഥഗ്ദ്യഷ്ടിസ്തത്തത്ത്വതോ വിമുഖോ ഭവേത് || 21 ||

ഗൃഹേഷു കൂടധർമേഷു സക്ലതോ ഗ്രാമ്യസുഖേഷ്ഠയാ |
കർമ്മതന്ത്രം വിതനുതേ വേദവാദവിപന്നധീഃ || 22 ||

ബുദ്ധ്യാ പരാഭിധ്യായിൻയാ
വിസ്ഥൃതാത്മഗതിഃ പശുഃ |
സ്ത്രീകാമഃ സോസ്ത്വതിതരാം
ദക്ഷോ ബസ്തമുഖോഽചിരാത് || 23 ||

വിദ്യാബുദ്ധിരവിദ്യായാം കർമ്മമയ്യാമസൗ ജഡഃ |
സംസരന്ത്രിഹ യേ ചാമുമനു ശർവാവമാനിനം || 24 ||

ഗിരഃ ശ്രുതായാഃ പുഷ്പിൺയാ മധുഗന്ധേന ഭൂരിണാ |
മഥ്നാ ചോൻമഥിതാത്മാനഃ സമ്മുഹ്യന്തു ഹരദ്വിഷഃ || 25 ||

സർവഭക്ഷാ ദ്വിജാ വൃന്തൈത്യ യുതവിദ്യാതപോവ്രതാഃ |
വിത്തദേഹേന്ദ്രിയാരാമാ യാചകാ വിചരന്തിഹ || 26 ||

തസ്യൈവം ദദതഃ ശാപം ശൂത്വാ ദ്വിജകുലായ വൈ |
ഭൃഗുഃ പ്രത്യസൃജച്ഛാപം ബ്രഹ്മദണ്ഡം ദുരത്യയം || 27 ||

ഭവവ്രതധരാ യേ ച യേ ച താൻ സമനുവ്രതാഃ |
പാഖണ്ഡിനസ്തേ ഭവന്തു സച്ഛാസ്ത്രപരിപന്നമിനഃ || 28 ||

നഷ്ടശൗചാ മുഘധിയോ ജടാഭസ്മാസ്ഥിധാരിണഃ |
വിശന്തു ശിവദീക്ഷായാം യത്ര ദൈവം സുരാസവം || 29 ||

ബ്രഹ്മ ച ബ്രാഹ്മണാംശ്ചൈവ യദൃച്ഛം പരിനിന്ദമ |
സേതും വിധാരണം പുംസാമതഃ പാഖണ്ഡമാശ്രിതാഃ || 30 ||

ഏഷ ഏവ ഹി ലോകാനാം ശിവഃ പന്ഥാഃ സനാതനഃ |
യം പൂർവേ ചാനുസന്തസ്ഥൂർയത്പ്രമാണം ജനാർദനഃ || 31 ||

തദ്ബ്രഹ്മ പരമം ശുദ്ധം
സതാം വർത്ത സനാതനം |
വിഗർഹ്യ യാത പാഷണ്ഡം
ദൈവം വോ യത്ര ഭൂതരാട് || 32 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
തസ്യൈവം വദതഃ ശാപം ഭൃഗോഃ സ ഭഗവാൻ ഭവഃ |
നിശ്ചക്രാമ തതഃ കിഞ്ചിദ്വിമനാ ഇവ സാനുഗഃ || 33 ||

തേപി വിശ്വസൃജഃ സത്രം സഹസ്രപരിവത്സരാൻ |
സംവിധായ മഹേഷ്വാസ യത്രേജ്യ ഋഷഭോ ഹരിഃ || 34 ||

ആപ്തത്യാവഭൃഥം യത്ര ഗംഗാ യമുനയാൻവിതാ |
വിരജേനാത്മനാ സർവേ സ്വം സ്വം ധാമ യയുസ്തതഃ || 35 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ചതുർഥസ്കന്ധേ ദക്ഷശാപോ നാമ ദ്വിതീയോദ്യായഃ ||